

Dkt. Daniel K. Darko, Injili ya Luka, Kipindi cha 14, Kubadilika Sura na Mvulana Mwenye Roho Mchafu, Luka 9:28-50

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 14, Kubadilika Sura na Mvulana Mwenye Roho Mchafu, Luka 9:28-50.

Karibu tena kwenye mfululizo wa mihadhara ya Biblica eLearning kuhusu Injili ya Luka.

Hadi sasa, tumekuwa tukifuatilia Injili ya Luka, na tuko katika sura ya 9, kuanzia mstari wa 28. Katika hotuba hii mahususi, natumai kuweza kumaliza sura ya 9 tunapofikiria na kuuliza maswali kuhusu utambulisho wa Yesu na jinsi hilo linavyobadilika na kukua katika sura hii yote. Tunapoangalia Ugeuzi, acha nikusaidie kufikiria kuhusu mahali tulipofikia hadi sasa. Kuanzia sura hiyo, Yesu amewatuma wale kumi na wawili, na wanapoendelea na kurudi na matokeo ya ajabu, Harold anaanza kuwa na wasiwasi.

Kwa maneno mengine, kiongozi wa kisiasa katika eneo hilo alianza kuwa na wasiwasi kuhusu Yesu huyu ni nani. Kwa hivyo, aliuliza kuhusu Yesu ni nani. Utambulisho wa Yesu unakuwa wasiwasi kwa wanasiasa katika eneo hilo.

Anapoendelea na huduma na kula karamu ya watu elfu tano, anaingia katika hali ambapo anawauliza wanafunzi kuhusu utambulisho wake, na wanamwambia kwamba baadhi wanasema yeye ni Eliya au Yohana au mmoja wa manabii, jibu lile lile ambalo Harold alikuwa ametoa hapo awali. Yesu anaendelea kuwauliza wao, kama mitume, wanafikiri yeye ni nani. Na Petro akajibu yeye ni Masihi wa Mungu. Bila kukubali kwamba hilo ndilo jibu sahihi, muundo wa Luka unatuambia Yesu anakubaliana na hilo, lakini Yesu anabadilisha lugha na kisha anaanza kuzungumzia hatima ya Mwana wa Adamu.

Sasa akikubali kwamba yeye ndiye Masihi wa Mungu, anawaambia Mwana wa Adamu na huduma na maisha yake si ya kupendeza sana, na kwa hivyo anawaambia kuhusu mateso, kukataliwa, maumivu atakayopitia na jinsi wale wanaotaka kumfuata wanavyopaswa kuwa tayari kujikana wenyewe, kupoteza maisha yao, kuchukua msalaba wao kila siku na kumfuata. Katika simulizi la kubadilika sura, bado tunafuata katika picha ya Luka ya maswali kuhusu utambulisho wa Yesu, na moja ya mambo tutakayoona ni kwamba hapa sauti kutoka mbinguni, Mungu mwenyewe, itamweka Yesu kando, na kuthibitisha kwamba kweli yeye ndiye mteule, yeye ndiye Masihi, ili

kwamba ikiwa katika kundi la wanafunzi, wale watatu walio pamoja naye katika kubadilika sura wana shaka yoyote kuhusu utambulisho wake, sasa ni wazi yeye ni nani. Na kwa hivyo tunapoendelea kutoka sehemu ya mwisho ya sura ya 9 hadi sura ya 10, wakati Yesu anapoanza safari ya kwenda Yerusalemu, Luka tayari amemfunulia msomaji wake kwamba utambulisho wa Yesu uko wazi sana, na kwa kweli, amewadokezea wanafunzi kile atakachopitia na kwa hivyo wanapoanza kujitokeza Yerusalemu hawapaswi kushangaa.

Tuanze kutazama simulizi la kubadilika sura. Lakini unataka kukumbuka kwamba simulizi la kubadilika sura ni mojawapo ya yale ambayo injili zote za muhtasari zinayarekodi. Imeandikwa katika Marko sura ya 9, mistari ya 2 hadi 8, katika Mathayo sura ya 17, mistari ya 1 hadi 13, na hapa katika Luka sura ya 9, mistari ya 38 hadi 36.

Ningekuelekeza hili kwa uangalifu ili uweze kufikiria baadhi ya mambo ninayopenda kufikiria pamoja na wanafunzi wangu darasani tunapoanza kutofautisha kile Luka anachofanya kwa simulizi hili mahususi. Angalia idadi ya siku zilizotajwa katika injili zote tatu na jinsi zinavyoelezea mabadiliko yanayotokea kwa Yesu, mwitikio wa Petro na hata sauti kutoka mbinguni, na jinsi haya yote yanavyoonyeshwa. Tunapoanza kuangalia kile Luka anachofanya, tutaweza kufuatilia kwa karibu na kunasa jinsi Luka anavyotumia utamaduni huu mahususi kuwasilisha ujumbe wake kwa njia yenye nguvu kwa Theofilo na wasomaji wa baadaye kama sisi leo.

Tukiangalia maandishi sasa, hayo matatu yanafanana. Tunapomtazama Mathayo, tunaona kwamba Mathayo anaanza ingawa mfuatano wa matukio ni uleule. Anaanza kwa kusema siku sita baadaye, Yesu aliwachukua wanafunzi wale wale.

Marko anasema siku sita baadaye, aliwachukua wanafunzi wale wale, Petro, Yakobo, na Yohana. Lakini Luka anasema yapata siku nane baada ya maneno haya. Sasa, Luka anazungumzia maneno hayo siku nane baada ya kuzungumza nao au nao kuhusu mambo yaliyotokea katika simulizi lililopita, na haya yakaanza kutokea.

Kwa hivyo, Luka anabadilika kidogo kwa kutaja siku nane. Walienda mlima mrefu, na wote wanakumbuka kwamba alienda mlima mrefu, lakini Luka anachofanya ni kuangalia kile ambacho Luka anafanya. Luka hakusema mlima mrefu, lakini aliongeza kitu maalum, ambacho ni Lukan.

Anasema walipanda mlimani kuomba. Kwa Luka, maombi ni muhimu sana, na maombi hutangulia mambo makubwa katika huduma. Matukio makubwa katika huduma yana msingi wake katika maombi na kwa hivyo Luka alisema walienda mlimani kuomba.

Ni katika muktadha wa sala ambapo baadhi ya mambo ambayo tutayaona katika kugeuka sura yangetokea—kuendelea na usomaji wa Mathayo, Marko, na Luka. Mathayo anaendelea kusema na akageuka sura mbele yao na uso wake ukang'aa.

Marko anatumia neno rahisi zaidi, kugeuka sura mbele yao, lakini Luka anasema kwamba alipokuwa akiomba, mwonekano wa uso ulibadilika. Yalitokea katika muktadha wa sala. Kwa maelezo yote, mara nyingi nimesema kwamba Luka ni mtu mwenye haiba.

Hachezi na masuala kama vile maombi, na kila anapopata fursa, anarudia kiini cha ufalme wa Mungu. Kisha anasema, mavazi unayoyaona. Mathayo anasema mavazi yakawa meupe yanayong'aa. Luka anasema yakawa meupe yanayong'aa, lakini kisha unaangalia mstari wa chini. Ninakuonyesha kwamba ghafla, yalionekana kwao, na Marko anasema yalionekana kwao.

Luka ndiye pekee anayesema walitokea watu wawili. Injili zingine haziongezi watu wawili. Luka anajaribu kutuambia kwamba wao si viumbe wa kimalaika.

Walionekana kama wanadamu wanaonekana ambao wanaonekana. Hakuna ndoto au udanganyifu unaotokea, na kisha unapata hapa katika simulizi la Mathayo kwamba Musa na Eliya walikuwa wakizungumza naye. Vivyo hivyo kwa Marko, lakini linapokuja suala la Luka, Luka anasema tusubiri kidogo. Tunapaswa kusema mambo mengine zaidi.

Musa na Eliya walikuwa wakizungumza naye, lakini walikuwa wakizungumza naye kuhusu mambo fulani maalum. Walionekana katika utukufu na heshima, na wakazungumza kuhusu kutoka na kuondoka kwao. Tutazungumzia baadaye kuhusu kile ambacho alikuwa karibu kukitimiza huko Yerusalemu.

Sasa Petro na wenzake walikuwa wamelemewa na usingizi, Luka anasema, lakini kwa kuwa walikuwa wamekesha, waliona utukufu wake. Na tena, anawataja wale watu wawili waliosimama naye walipokuwa wakiondoka. Na kisha tazama, akiwa bado katika mamlaka, Luka alisema, Petro akamwambia Yesu, Mwalimu, ni vizuri sisi kuwa hapa.

Hilo ni sawa kabisa na kile wengine wanachosema. Na tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha Musa, na kimoja cha Eliya. Alipokuwa akisema hayo, wingu likaja na kuwafunika, nao wakaogopa walipoingia katika wingu.

Ona kwamba Luka ndiye anayesema haraka kwamba waliogopa. Kwa Luka, watu wanapokuwa na uzoefu maalum na Mungu, mara nyingi huingiwa na hofu. Wanaogopa kitu.

Wanaanza kuona nguvu za Mungu, na mshangao huu wa mshangao unaanza kutokea katika maisha yao. Bado unaendelea, unaona nguvu na Luka anapunguza kiasi cha maneno atakayotumia akilinganisha na Mathayo. Marko ni rahisi sana, lakini Luka

alisema, sauti ikatoka kwenye wingu ikisema, na hii ni muhimu kwa majadiliano yetu, huyu ni mwanangu, mteule wangu.

Tazama jinsi Mathayo alivyosema, huyu ni mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye. Marko anasema, sauti inasema, huyu ni mwanangu, mpendwa wangu. Lakini Luka anabadilisha hilo kabisa kusema, huyu ni mwanangu.

Kumbuka lugha ya mwana wa Adamu. Huyu ni mwanangu, mteule wangu. Unamkuta Eliya katika tukio, unamkuta Musa katika tukio, lakini wanafunzi waliopo kushuhudia kinachoendelea wanapaswa kujua kwamba huyo ndiye mwana mteule.

Wanapaswa kumsikiliza. Sauti ilipokwisha kusema, Yesu alionekana peke yake. Marko alisema ghafla, walipotazama huku na huku, hawakumwona mtu.

Luka aliendelea kusema, nao wakakaa kimya. Siku hizo, hawakumwambia mtu yeyote kuhusu mambo yoyote waliyoyaona. Kwa hivyo, utambulisho wa Yesu unaanza kujitokeza hapa katika Luka kwa njia muhimu. Kubadilika kwa Luka ni mojawapo ya vifungu ambavyo mimi na wanafunzi wangu tunafurahia sana tunapokuwa darasani.

Kwa sababu unawakuta wanafunzi wanaotoka katika mila ambazo ni za karismatiki zaidi, wanafikiri kila kitu kinahusu maombi, sawa? Wakati mwingine, wanapouliza na kunielezea sala ni nini, mimi hutilia shaka kama wanaelewa sala ni nini hasa. Kwa baadhi yao, sala ni kurudia silabi za mstari mmoja kwa saa nyingi, wakizungumza kwa lugha. Pia wanapenda ukweli kwamba Luka anazungumzia sala.

Luka anasema, unaona, kwamba tukio la kubadilika sura na kuonekana kwa Musa na Eliya lilitokea walipokuwa wakiomba. Ndiyo, hiyo ni kweli. Luka anaweka simulizi hili muhimu katika muktadha wa mikutano ya maombi.

Katika desturi ya Kiyahudi, kuna mashahidi wawili au watatu. Hapa, tuna wanafunzi watatu waliohudhuria kushuhudia na kusikia kile Mungu mwenyewe atasema kuhusu uchaguzi wake kwa ajili ya utume wa kimasihi ikiwa suala la utambulisho wa Yesu bado linahitaji kufafanuliwa. Luka alisema kadri kila kitu kilivyoendelea, ilikuwa wazi kwamba jambo la kushangaza lilikuwa likitokea, na wote waliogopa.

Lakini kisha sauti ikasikika na kusema, kati ya wale watatu waliokuwepo, yaani Musa, mtu aliyeleta sheria, Eliya, kama rafiki yangu ambaye ni rabi wa Kiyahudi, Mike alikuwa akisema, Eliya alikuwa Santa Claus wa utamaduni wa Kiyahudi katika karne ya kwanza, kila mtu anampenda. Kwa hivyo, Eliya, nabii maarufu anayezungumziwa, ambaye anaota ndoto, pia anaonekana katika tukio hilo. Na hapo anasimama Yesu, yule ambaye Petro alikuwa ametangaza kwamba yeye ndiye Masihi wa Mungu, ambaye Yesu mwenyewe alikuwa amemkiri na kusema, hivi ndivyo Mwana wa Adamu alivyo na kile alichokuja kufanya, na wale wanaotaka kumfuata lazima wawe tayari kwa XYZ.

Sasa sauti kutoka mbinguni inakuja na kusema, kati ya hawa watatu wanaosimama mbele yako, huyu ndiye mpendwa wangu, mteule wangu, lugha ambayo Marko au Mathayo hawatumii. Yeye ndiye aliyemchagua kuwa Masihi. Kisha Musa na Eliya wakatoweka.

Yule anayesimama mbele yao ndiye aliyechaguliwa, nao lazima wakubali kile ambacho Mungu anakaribia kufanya. Kile ambacho Luka atafanya hapa ni kwamba Yesu anahitimisha au anafikisha mwisho wa huduma yake huko Galilaya. Mara tu hili litakapothibitishwa, tayari amewaambia kuhusu utume wa Mwana wa Adamu, na hapa kuna uthibitisho wa kimungu au uthibitisho wa kimungu kuhusu utume wa kimsihi wa Yesu.

Kwa hivyo, kuanzia hapa na kuendelea, Luka atatuelekeza tu katika hatua inayofuata. Wataanza kusafiri kutoka Galilaya hadi Yerusalemu. Na utume wa kimsihi utanza kutekelezwa.

Mambo matatu ya haraka ambayo ni ya muhimu. Kwanza, Musa na Eliya walizungumza na Yesu. Katika mazungumzo hayo mafupi, walizungumzia kuhusu Kutoka na kuondoka kwao kwenda Yerusalemu.

Fikiria neno hilo, Kutoka, kwa sababu nitaelezea zaidi kuhusu hilo. Pili, ni Luka pekee anayethibitisha kwamba uthibitisho huu mkubwa wa kimungu unafanyika katika muktadha wa maombi. Tatu, Luka ndiye pekee aliyetaka mashahidi wajue hilo au anayeelezea simulizi la mashahidi kusema kwamba Eliya na Musa hawakuonekana kama watu wa ajabu.

Asije mtu akasema hawakuwa watu sahihi. Kulikuwa na watu wawili waliokuwa pamoja na Yesu, nao walikuwa Musa na Eliya. Nao wakatoweka baada ya hapo.

Wakijaribu kuthibitisha kwamba wale waliokuwepo waliwaona watu sahihi na hawakuwaona tu bali pia walizungumza na Yesu. Katika mazungumzo yao, hivi karibuni watajadili jinsi baadhi ya misheni za kimsihi zitakavyotokea Yerusalemu. Kutoka, mazungumzo ambayo Musa na Eliya walikuwa nayo na Yesu, yamevutia umakini wa wasomi na yana maoni machache kuhusu kile kilichorejelewa.

Kwa hivyo, kuna mitazamo minne kuhusu kile kitabu cha Kutoka kinarejelea. Katika simulizi la Luka, tunasoma kwamba alionekana katika utukufu na alikuwa akizungumza. Walionekana katika utukufu, na wakasema habari za kuondoka kwake, ambako angekusudia kutimiza huko Yerusalemu.

Mtazamo wa kwanza kuhusu maana ya kuondoka huko, mada ya ukweli, mazungumzo ya majaribu, unasema kwamba Kutoka hurejelea wiki ya mateso.

Walikuwa wakijadili kifo chake, ufufuo wake, na kupaa kwake, jinsi angekufa Yerusalemu kwa ajili ya dhambi za ulimwengu.

Ikiwa ndivyo ilivyo, wenye mtazamo huo wataendelea kusema kwamba Musa na Eliya wako kwenye mstari, na ukipenda, washangiliaji na wafuasi. Wako kwenye taarifa kuhusu kile ambacho Yesu atafanya. Ilitokea tu kwamba hata kama Harold na umati wanafikiri kwamba Yesu ni Eliya, ni wazi kwa wanafunzi kwamba hapana, yeye si Eliya.

Eliya alitoweka. Mtazamo wa pili unasema kwamba Kutoka walikozungumzia kunarejelea kifo cha Yesu anapoondoka duniani. Kwa hivyo, Kutoka inakuwa inatoka katika ulimwengu huu.

Mtazamo wa tatu unasema kwamba Kutoka ni kifo cha Yesu na kitendo cha wokovu, kama tunavyomfikiria Musa. Kwa hivyo, hufikirii tu kuhusu kifo cha Yesu kama kuondoka kutoka duniani, lakini kifo cha Yesu ni kama safari inayoanza, kuondoka kabisa, kuwapeleka watu wa Mungu katika umilele kama Musa na Waebrania. Mtazamo mwingine unasema kwamba Kutoka walikozungumzia kunarejelea huduma nzima ya Yesu, na wale wanaodai hivyo wanapenda kusema kwamba hii ni dokezo kubwa sana kwa Musa, na tunapaswa kuweza kufikiria hivyo hivyo.

Unapofuatilia maoni, wachambuzi, na wasomi mbalimbali, unagundua kuwa moja ya maoni haya manne yanaelezwa kwa nguvu kulingana na mchambuzi ni nani. Wakati mwingine, unaweza kukatishwa tamaa kugundua kuwa hawakuonyeshi hata kwamba kuna maoni mengine ambayo watu wengine wanashiriki kuhusu mada hii. Kwa hivyo, ukiuliza maoni yangu ni yapi, ninafurahi kuuliza.

Sina mtazamo maalum kuhusu hili kwa sababu anaposema Kutoka kutafanyika Yerusalemu, inaonekana kwangu kwamba safari itakayofikiriwa kutoka Galilaya hadi Yerusalemu itakuwa ni kuondoka kutoka Galilaya kwenda Yerusalemu na labda kila kitu kingine kitakachotokea Yerusalemu. Ukichukua mtazamo huo wa jumla ambao nimeutoa, basi unapata takriban mitazamo mitatu ambayo imetolewa, yote katika usemi wangu mdogo wa mtazamo hapo. Je, kushikilia mojawapo ya mitazamo hii kunabadilisha jinsi mtu anavyosoma Luka? Hapana.

Haileti tofauti yoyote kwa sababu hoja ya Luka ni kwamba Mungu aliweka wazi kwa mashahidi watatu kwamba Yesu ndiye mteule kwenye Mlima wa Kugeuka Sura. Hilo limethibitishwa. Mazungumzo ningependa kujua zaidi, lakini ikiwa wewe ni kama mimi, unasubiri fursa ya kunywa kikombe cha kahawa na Mtume Petro mbinguni na una maswali mengi kuhusu mambo ambayo unatamani yangeandikwa kuhusu baadhi ya mambo aliyofanya ambayo hayajaandikwa.

Kwa hivyo, ninatarajia hilo pia. Kwa hivyo, kufuatia Kugeuka Sura, Yesu bado yuko Galilaya katika siku za mwisho za kazi yake Galilaya kabla hawajaanza safari ya

kwenda Yerusalemu. Huko, kutakuwa na tukio ambapo mtu mwenye pepo mchafu atakuwa mada ya kushughulika naye.

Hebu tusome kutoka mstari wa 37. Siku iliyofuata, Yesu aliposhuka kutoka mlimani, yaani Mlima wa Kubadilika Sura, umati mkubwa wa watu ulikutana naye. Mtu mmoja katika umati aliita, Mwalimu, nakuomba umtazame mwanangu, kwa maana ndiye mtoto wangu pekee.

Roho humshika, naye ghafla hupiga kelele, humtia kifafa, hata atokwa na povu mdomoni. Hamwachi kamwe, na humwangamiza.

Niliwaomba wanafunzi wako wamfukuze, lakini hawakuweza. Sasa , hii ni hali ya kusikitisha katika pande mbili. Mvulana anateseka na kuteseka sana, na baba anateseka sana kuhusu hali ngumu ya mwanawe.

Mwingine ni wanafunzi wa Yesu waliopewa amri ya kutoka nje, na tunaambiwa waliweza kutangaza ufalme wa Mungu na kuponya magonjwa. Hapa, walimleta mtu huyu pia, na hawakuweza kumponya mvulana huyu. Hii ni moja ya mara chache tunazoambiwa wanafunzi wa Yesu hawakuweza kuponya.

Lakini napenda ukweli kwamba Luka anaeleza. Na kama hili halisumbui, fikiria. Ni kwa kiwango cha juu zaidi cha kiroho unachoweza kufikiria pamoja na wanafunzi.

Watatu kati yao walikuwa na Yesu kwenye Mlima wa Kugeuka Sura. Walikuwa wamewaona Eliya na Musa tu. Tunazungumzia kuhusu kuwa juu kiroho.

Wamepitia hali ya juu zaidi ya kiroho. Kisha wakashuka, wakampa mtu mgonjwa, lakini hawakuweza kumponya. Na mtu huyo amekata tamaa.

Haishangazi alikuwa akipiga kelele na kumwita Yesu. Labda tulia na utoe visingizio hapa. Nimewaona wahudumu wa siku hizi wakijaribu kulazimisha uponyaji uingie mahali pake.

Wanamwomba mtu mgonjwa. Mtu huyo hapati kupona. Wanataka kusema au kudai kwamba umepona.

Dai kwamba umepona kwa sababu wanafikiri wako katika hali ya juu kiroho, na lazima itokee. Lakini marafiki, kabla sijaendelea kufafanua kifungu hiki, acha nikukumbushe kuhusu jambo fulani hapa. Ikiwa ni kuhusu huduma ya Ufalme wa Mungu na agizo la nguvu na mamlaka ambayo Yesu anatoa, Luka anatukumbusha kwamba wanafunzi wanakubali kwamba wakimwita mtu aponywe kwa jina la Yesu na isitokee, humlazimishi.

Pia anatudokeza kwamba kuna uwezekano kwamba wakati mwingine watu wanaweza wasiponywe. Ndiyo. Usimsaidie Mungu.

Mwamini Mungu tu afanye kazi Yake. Sasa hebu tuangalie ombi la Baba , ambalo kwangu mimi ni jambo gumu sana kufikiria wakati mwingine. Baba alipoingia ndani ya Yesu, unaweza kuona katika maandishi kwamba alimtaja kama mwalimu.

Yesu alikuwa amefanya miujiza mingi. Lakini Luka anataka tuhakikishe kwamba tunafahamu kwamba mojawapo ya picha muhimu za Yesu ni mwalimu, mtu ambaye amekuja kutangaza Ufalme wa Mungu. Utambulisho wake si wa mtenda miujiza.

Mtu huyo alimwita mwalimu. Ni muhimu tufikirie ukweli kwamba alimtaja kama mwalimu kwa sababu watu wengi sana wanataka kutambuliwa na jambo la kushangaza zaidi lililowahi kutokea maishani mwao. Mtu huyu anamjua Yesu kama mwalimu.

Lakini kitu kuhusu pericope hii fupi ambacho unapaswa kufikiria pia ni kosmolojia ya roho, ulimwengu wa roho wa hii. Hotuba mbili au tatu zilizopita, nilizungumzia kuhusu kukutana na Yesu kwa miujiza, na nilisisitiza baadhi ya shughuli za kiroho. Katika Luka, ikiwa huelewi kosmolojia hii ya roho, uko matatani.

Luka anasema kwamba kubadilika au kushikwa na kifafa kwa mvulana huyu kulihusishwa na kazi ya roho. Sio tu kwamba kunahusishwa na kazi ya roho. Baba Mwenyewe alisema, Mwanangu ana roho hii ndani yake inayomtia kifafa.

Kwa hivyo, si imani ya kifumbo tu kutoka kwa mtu wa nje. Baba anayemjia Yesu pia anamwambia Yesu kwamba ugonjwa wa mvulana huyo unasababishwa na roho. Kama nilivyosema katika hotuba ya awali, huenda isiwe imani inayoshikiliwa leo.

Lakini katika utamaduni wa kale wa Kiyahudi, tamaduni za wakati huo, mambo mengi ya aina hii yanahusishwa na sababu za kiroho. Mtu alipomjia Yesu, wasiwasi wake ulikuwa kwamba roho huyo angetupwa nje. Akiamini kwamba ikiwa roho huyo angetupwa nje, kifafa, kifafa, na yote hayo yatakoma.

Hili ni vigumu kuelewa ikiwa unaishi katika ulimwengu ambapo mambo ya roho au dhana ya roho si sehemu ya mfumo wako wa mawazo ya kila siku. Itahitaji ufikirie ulimwengu wa Yesu na kupata hadithi hii katika ulimwengu huo ili kuanza kufikiria kinachoendelea. Na kisha, aliposema wanafunzi hawakuweza kufanya hivyo, hilo likawa la kuvutia sana.

Yesu atajibu hili kana kwamba wanafunzi walikuwa wameshindwa kana kwamba walikuwa wameshindwa katika masuala ya imani. Hii ingemaanisha kwamba kama wangeamini vya kutosha, wangeweza kumponya mtu huyu, na baba angeridhika, na yeye, Yesu, asingekuwa na kazi nyingine ya kufanya. Mstari wa 41, Yesu alisema, Enyi

kizazi kisichoamini na kilichopotoka, nitakaa nanyi na kuwavumilia hata lini? Mleteni mwanao hapa.

Na hata yule kijana alipokuwa akija, pepo alimwangusha chini kwa kifafa. Lakini kwa lugha ya Lucan, Yesu alimkemea yule pepo mchafu, akamponya yule kijana, na kumrudisha kwa baba yake. Na kwa njia ya Lucan, wote walishangazwa na ukuu wa Mungu.

Walishangaa. Sasa, simulizi hili ni mojawapo ya maeneo ambayo toleo la Marko linapata umakini tofauti kabisa. Kwa sababu Marko anafuata, Luka anamfuata Marko kwa karibu sana.

Lakini inaonekana Marko anapendekeza kwamba Yesu anajaribu kusema kwamba si suala la imani tu kwa wanafunzi, lakini kama wanafunzi wangeamini kweli, mambo mengi zaidi yangeweza kutokea. Katika simulizi la Marko, nilisoma kutoka mstari wa 9, sura ya 9, mistari ya 17 hadi 29. Mtu mmoja katika umati akamjibu, Mwalimu, nimemleta mwanangu kwako, kwa maana ana pepo anayemfanya bubu.

Na kila mara anapomkamata, humwangusha chini, naye hutoa povu na kusaga meno na kuwa mkavu. Kwa hiyo, niliwaomba wanafunzi wako wamtoe, nao hawakuweza. Akawajibu, Enyi kizazi kisichoamini, nitakaa nanyi hata lini? Nitawavumilia hata lini? Mleteni kwangu.

Wakamleta mvulana kwake. Na pepo alipomwona, mara moja akamtia mtoto kifafa, akaanguka chini, akajiviringisha huku na huko, akitokwa na povu mdomoni. Yesu akamwuliza baba yake, imekuwaje hali hii ikimpata kwa muda mrefu? Akasema, Tangu utotoni.

Mara nyingi humtupa motoni na majini ili kumwangamiza. Lakini ukiweza kufanya chochote, utuhurumie na kutusaidia. Mstari wa 23 Yesu akamwambia, Ukiweza, yote yanawezekana kwa mtu aminiye.

Mara baba wa mtoto akapaza sauti, akasema, Naamini, nisaidie kutokuamini kwangu. Yesu alipoona umati wa watu unakusanyika pamoja, akamkemea yule pepo mchafu, akamwambia, Ewe pepo bubu na kiziwi, nakuamuru, mtoke, wala usimwingie tena. Na baada ya kupiga kelele na kumtia kifafa sana, akamtoka, na yule mtoto akawa kama maiti.

Kwa hivyo, wengi wao walisema amekufa. Lakini Yesu akamshika mkono, akamwinua, naye akasimama. Alipoingia nyumbani, wanafunzi wake wakamwuliza kwa faragha, Mbona sisi hatukuweza kumtoa? Mstari wa 29 Akawaambia, Aina hii inaweza kufukuzwa na kitu chochote isipokuwa sala.

Katika hati zingine, inasomwa kwa kitu chochote isipokuwa sala na kufunga. Nami nilileta simulizi hilo la Makan ili kukuonyesha jinsi Marko, tofauti na Luka, anavyoelezea huruma, anazungumzia kuhusu ukosefu wa imani kama wanafunzi wengine, na kisha anaendelea kusema hili hutokea tu kwa sala na kufunga. Kwa hivyo wale wanaosoma Mfalme Mwenye Nguvu, kwa mfano, Textus Receptus, wana sala na kufunga pamoja na hati hiyo.

Kwa hivyo alisema hili lilitokea tu kupitia maombi na kufunga. Ndiyo maana baadhi ya wahubiri wamesema kwamba, Loo , baadhi ya watu hawawezi kufanya miujiza kwa sababu hawafungi sana. Hilo si jambo la Luka.

Kwa kweli, hati nyingi za kuaminika hazina sehemu ya kufunga. Kwa hivyo, ikiwa utajenga theolojia kuizunguka, kuwa mwangalifu tu kuhusu hilo. Lakini bado kuhusu kijana wa pepo wachafu, nataka kumaliza sehemu hiyo ya majadiliano kwa kuangazia yafuatayo.

Ni Luka pekee anayeonyesha kwamba huyu ndiye mwana pekee wa baba. Kuwa na mvulana ni jambo muhimu sana katika utamaduni huo. Ni muhimu sana kwamba baba huyu awe na mtu wa kumrithi na kuchukua nafasi yake, hasa kwa kuwa mke wake atakuwa mdogo na anaweza kuwa na watoto wengine; mwana atalazimika kuwatunza.

Kumpoteza mwana itakuwa jambo kubwa. Mwana mwenye kifafa na degedege huwa tatizo kubwa kwa familia nzima. Pia kifafa, degedege, na degedege vinahusishwa na pepo wabaya katika imani ya kale.

Haimaanishi kwamba tamaduni za kisasa zinapaswa kuhusisha kifafa na hilo. Sasa, tunajua zaidi kuhusu baadhi ya matatizo ya neva yanayosababisha kifafa. Watu wa kale hawakujua hilo.

Lakini chochote kinachosababisha kifafa huja; ikiwa Mungu anaweza kukiponya, ni sawa. Lakini nataka kukushauri kwamba iwe Mungu huponya au madaktari huponya, hakuna hata moja kati ya hayo linalopaswa kuchukuliwa kama jambo lisilo muhimu. Nadhani Mungu atafurahi kwamba baadhi ni wagonjwa, kwamba madaktari huwatibu, na kwamba wanapata uponyaji kupitia dawa za kawaida.

Hapa, tunapata uponyaji wa kimiujiza. Haimaanishi kutengwa kwa tiba za kawaida. Jambo lingine tunalopata hapa ni kwamba wanafunzi hawakuweza kumponya mtu kwa sababu ya imani.

Kama kanuni, ndiyo, wakati mwingine uponyaji huja kwa imani, imani ya yule mgonjwa, wakati mwingine imani ya yule anayewaomba, na wakati mwingine uponyaji huwaleta watu wengine kwenye imani. Lakini hii haipaswi kuwa fomula, niseme. Nne, Yesu alipomkemea roho huyo, Luka anatudokeza kwamba Yesu

alishughulikia roho iliyo nyuma ya dalili hizo, kisha akamponya mvulana huyo na kumpa baba yake.

Hebu fikiria mambo mengi yanayotokea hadi sasa huko Galilaya, hasa baada ya kugeuka sura. Mambo haya yote yanatokea. Yalishuka kutoka mlimani.

Walikutana na mtu ambaye mwanawe alikuwa na pepo mchafu. Hilo linakuwa tukio. Wale jamaa hawakuweza hata kuponya.

Lakini Yesu aliwaambia kuhusu mwana wa Adamu, na utambulisho wake ukathibitishwa. Wangefanya nini kingine? Kuanzia mstari wa 43, tunaanza kupata matukio yakiendelea na jinsi wanafunzi hawa wa kuvutia watakavyoitikia matukio hayo. Katika mstari wa 43, Yesu sasa ataweka mambo wazi zaidi.

Lakini wote walipokuwa wakistaajabia yote aliyokuwa akiyafanya, Yesu aliwaambia wanafunzi wake, “Yasikieni maneno haya. Mwana wa Adamu anakaribia kutiwa mikononi mwa wanadamu.” Arobaini na tano, lakini hawakuelewa msemo huu, nao ulikuwa umefichwa kwao ili wasiuelewe.

Nao waliogopa kumuuliza kuhusu hilo wakisema, na wanaogopa kumuuliza kuhusu msemo huu. Lakini basi, baadhi ya mambo ninayopenda zaidi yanaanza kutokea hapa. Mabishano yalizuka haraka kuhusu wanafunzi hawa.

Hawa ndio watu ambao hawakuweza kumponya mvulana. Sawa, kwa hivyo unayo hiyo akilini mwako. Sasa, ubishi ukazuka kati yao, na ubishani ukawa, ni nani kati yao aliyekuwa mkuu zaidi? Yesu, akijua na kuwaza mioyoni mwao, akamchukua mtoto, akamweka kando yake, akawaambia, Yeyote ampokeaye mtoto huyu kwa jina langu anipokea mimi; na ye yote anipokeaye mimi ampokea yeye aliyenituma.

Kwa maana aliye mdogo kati yenu nyote ndiye aliye mkuu zaidi. Wanafunzi ni wahusika wa kuvutia sana, sivyo? Kama wana kushindwa katika huduma, tumeona moja ya kushindwa huko, hawakuweza kumponya mvulana huyo. Yesu aliwapa.

Yesu aliwaambia kwamba angekufa. Luka anatuambia hawakuelewa. Lakini jambo linalofuata watakalofanya ni, hebu tuzungumzie kuhusu nguvu.

Nani anakuwa mkubwa zaidi katika mchezo mzima sasa? Naam, kama ni mkubwa zaidi, ungepaswa kuonyesha nguvu yako ulipokuwa na mvulana huyo aliyekuwa mgonjwa. Hungeweza kufanya chochote kuhusu hilo. Mark ana mtazamo wa kuvutia ambao unapaswa kutufanya sisi sote tunaofikiria kuhusu uongozi wa Kikristo kuwa wanyenyekevu sana.

Kwa sababu katika mapambano yao ya madaraka kuhusu ni nani anachukua nafasi yoyote, Yesu anamtumia mtoto kama mfano kusema kwamba katika ulimwengu

ambapo umri una uhalali na mapokezi fulani katika jinsi watu wanavyowatendea wengine, mtoto ndiye anayetendewa kwa heshima ndogo zaidi. Lakini wale wanaotaka kuwa pamoja naye lazima wawe kama mtoto. Na kisha, ikiwa hiyo haitoshi, tayari nimewaambia kwamba wanafunzi wamekuwa wakishindwa Galilaya katika siku chache zilizopita.

Acha nikutaje au acha nikuonyeshe kitu kingine kitakachotokea—mstari wa 49. Mstari wa 49, nauita upungaji pepo usio wa kawaida.

Yohana, mmoja wa wanafunzi, akajibu, “Mwalimu, tulimwona mtu akitoa pepo kwa jina lako, nasi tukajaribu kumzuia kwa sababu hafuatani nasi.” Lakini Yesu akamwambia, “Msimzuie, kwa maana yeye ambaye si kinyume chenu yuko upande wenu.” Kwa maneno mengine, wanafunzi hawa ambao hawakuweza kufanya walichopaswa kufanya hapo awali, ambao wanafikiria kuhusu mapambano ya madaraka sasa, wanaingia tena, na wanasema, “Tulikasirika sana, Mwalimu, kwamba mtu fulani anatoa pepo kwa jina lako, nasi tulijaribu kumtata mtu huyo.”

Hilo, hilo linasikika kama baadhi ya viongozi wa Kikristo ninaowajua. Hili litaendelea katika siku za mwisho za Galilaya, kabla hawajaanza kwenda Yerusalemu. Nitamaliza kipindi hiki hapa kwa kutaja baadhi ya mambo hasi, kile ninachokiita vivuli hasi vya mitume katika siku za mwisho za Galilaya.

Sababu ya mimi kufanya hivyo ni kwamba ninapendezwa sana na uongozi wa Kikristo. Ninatambua, nikiwemo mimi mwenyewe, kwamba sote tuna tabia tunapomwona Mungu akitupa uwezo wa kufanya mambo fulani yanayovutia umakini, wakati mwingine kiburi huingia, na tunaanza kuona huduma kwa maneno yetu badala ya kuiona kama ufalme wa Mungu, na sisi tukiwa na fursa ya kushiriki katika hiyo. Ukiwaangalia wanafunzi, hata katika urefu wao wa juu, Petro amesema tu kwamba wewe ni Masihi wa Mungu.

Walikuwa wameshuhudia kubadilika kwa sura. Walishuka, na hawakuweza kumtoa pepo na kumponya mvulana huyo. Wanasababisha matatizo na kuuliza, ni nani mkuu kati yetu? Mtu mwingine anafanya huduma, na wana tatizo na mtu huyo.

Tulijaribu kumzuia mtu huyo, walisema. Sote tunaweza kuwa na tabia ya kuwa na kivuli hicho. Na natumaini kwamba ninapochora vivuli hivi, mtanivumilia na kuanza kutambua kwamba sote mara nyingi hujaribiwa kuwa katika kundi hilo ninapomalizia sehemu hii ya hotuba.

Kwa hivyo, kivuli cha kwanza, unaona kwamba hawawezi kukabiliana na kifafa, lakini wana hamu ya kuwazuia wengine kutoa pepo kwa jina la Yesu. Kuna ubinafsi fulani hapo. Pili, unaona kwamba kulikuwa na watu waliokuwa na shauku kubwa ya ukuu.

Yesu alipokuwa akizungumzia mateso, walikuwa na wasiwasi kuhusu hadhi na cheo. Kwa upande mwingine, uliona mapema kwamba watu hawa waliopewa mamlaka ya kutoa pepo hawakuweza kukabiliana na kifafa. Kwa maneno ya Yesu, tunaona upande mwingine wa kivuli chao hasi: wanakosa imani wakati imani inahitajika.

Mungu atusaidie sote, hata tunapotafakari baadhi ya mapungufu ya mitume. Na jinsi walivyomfuata Yesu. Tunaweza pia kutafakari mapungufu yetu.

Kwa sababu hawa ni watu wale wale wasio wakamilifu, watu wa kawaida, ambao baadaye watafufua shauku na umakini wao katika huduma na kuwa nguzo za kanisa la kwanza. Ninaamini kwamba ikiwa sote tutazingatia kwa makini baadhi ya picha hizi za Luka, Mungu ataweza kutuina kutoka katika msimamo wetu wa kawaida pamoja naye na kututumia kama zana za kutimiza mambo ya ajabu. Hotuba yetu inayofuata itakuwa wakati Yesu alipoanza kutoka Galilaya na kusafiri akifundisha katika maeneo ya Samaria na mengine akiwa njiani kuelekea Yerusalemu.

Lakini ninapomaliza mihadhara hii ya huduma ya Yesu huko Galilaya, sala yangu na tumaini langu ni kwamba sote angalau tuanze kufikiria kuhusu maana ya kuwa wanafunzi. Watu ambao wako tayari kujikana wenyewe, kupoteza maisha yao, kuishi maisha ya unyenyekevu, na kukumbushwa kila mara kuhusu hitaji letu la kumfuata bwana aliyetuita. Hatuwezi kumshinda katika huduma yake mwenyewe.

Tunaweza tu kufuata mwongozo wake. Tufanye naye kwa sababu hatuwezi kufanya huduma kwa ajili yake. Asante tena, na Mungu awabariki sana kwa uzoefu huu wa kujifunza pamoja.

Asante.

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Huu ni kipindi cha 14, Kubadilika Sura na Mvulana Mwenye Roho Mchafu, Luka 9:28-50.